AYDEDE

Cumartesi 19 Haziran
No. 91 — 13
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar siyasî hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis Tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon: 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

Leğen Örtüsü

Kulağımıza çalındığına göre kurulması kararlaştırılan (Et Ofisi) nin memurlar kadrosu projesinde leğen örtüsü unutulmamış; yani yeni müessesenin kalem-i mahsus müdürü ve tabiatiyle o müdür maiyetinde lüzumu kadar kâtibleri, daktiloları olacakmış!

Nedir bu "Kalem-i mahsus müdürü" merakı?

Haydi, diyelim ki her Bakanlıkta birer tane bulunsun. Fakat Umum müdürlüklerin ve bankaların çoğunda da aynı teşkilât mevcuttur.

Meselâ Tekel Umum Müdürlüğünde... Meselâ Toprak Mahsulleri Umum Müdürlüğünde... Meselâ Ticaret Ofisinde... Meselâ Basın ve Yayın idaresinde.. Sümer Bank'ta.. Eti Bank'ta!

Vaktiyle koca Tütün rejisinde öyle bir kalem yoktu. Yine koskoca Osmanlı Bankasında da bir kalem-i mahsus hatırlamıyorum.

İstihdat nezaretlerinde Mektupçu Bey kâfi gelirdi. Yeniler:

— Çağırın Kalem-i mahsus Müdürünü!

Demekten pek hâz ediyorlar. Kalem-i mahsus müdürü olmadıkça kendilerini âdeta maiyyetsiz, şansız, dımdızlak ve müdürleri olan öbür âmirler arasında pek zıbıdı, şereflerinden eksilmiş sayıyorlar.

Yeni kabine hem bu defa ciddi şekilde - demek ilk seferinde pek benimsenmemiş! - münhal yerlere tâyinler yapmamak suretiyle - memur adedini azaltacakmış.

Fikrimce her şeyden önce "Kalem-i mahsus„ larını arada kaynatıvermeli; içindekileri gerçekten iş görülecek yerlere sevk etmelidir.

Memur sayısını elbette azaltmalıyız; lâkin mevcut memurları lüzumlu işlerde çalıştırmağa daha ziyade ehemmiyet vermeliyiz. Münhallere memur tayin etmemek yoluyla memur mikdarını hissolunacak derecede azaltmak için kaç yıl ister?

Yarım asır belki yetmez! Acele işe şeytan karışır, derler ama çok aheste işe karışan da yine odur.

(Et Ofisi) ne Kalem-i mahsus müdürü? Her şey bitti, iş leğen örtüsüne kaldı.

Bâri kırmızı lâmba teşkilâtı da unutulmasa. Leğeni olmıyan leğen örtüsünün sırma saçakları da bunlardır.

Ah, şu kırmızı lâmba teşkilâtı! Yanınca Bay Bakanın, Bay Genel direktörün, Bay Kalem-i mahsus müdürünün odası tılsımlı kale kesiliyor; kimse içeriye adım atamıyor. Bin bir gece masallarının modern bir sahnesi!

Hoş doğrusu... Ve marifetli, manalı, senbolik de ayrıca! Baş parmağını bir düğmeye, el için yanma nare, yak çubuğunu bak safana!

AYDEDE

Hasan Saka pahalılığın hakkından gelemiyor

"Gazeteler„

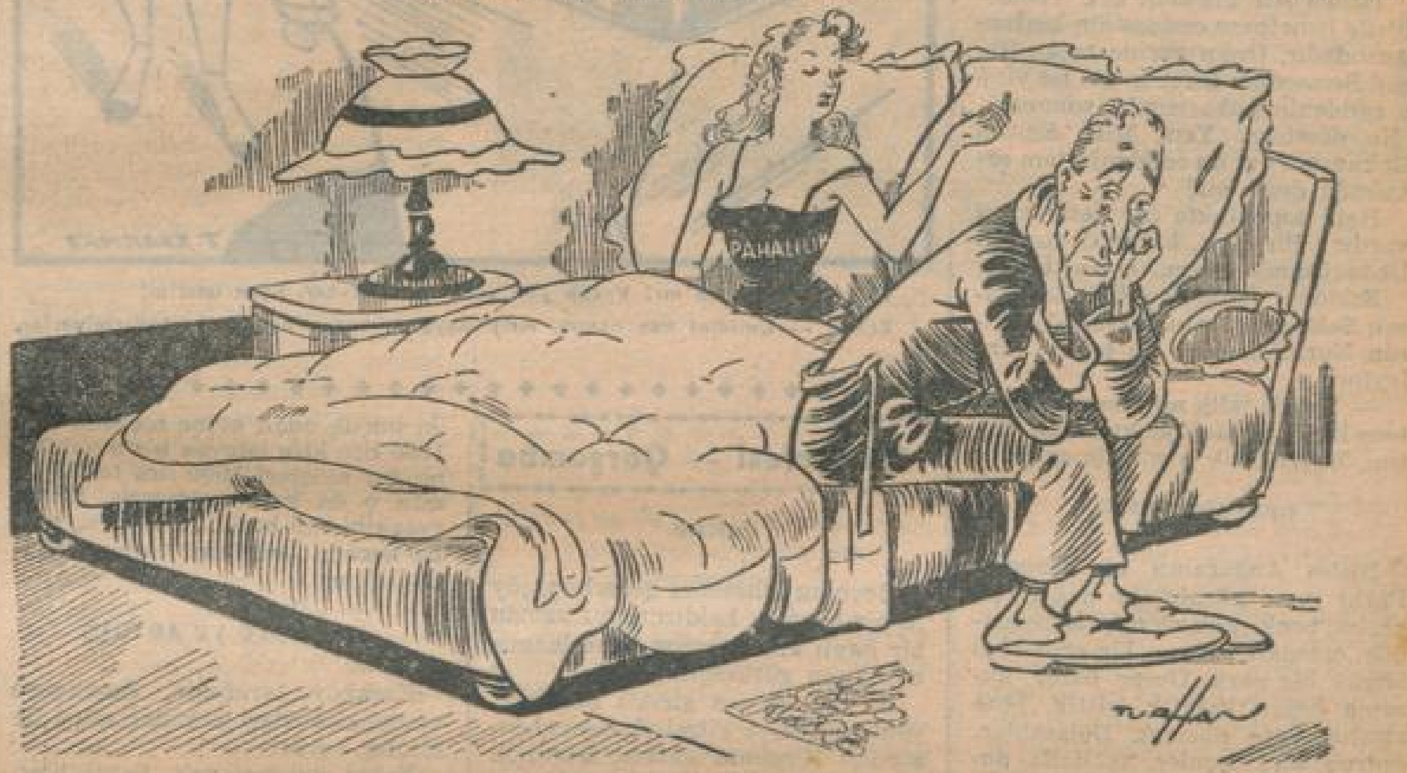

Bayan Pahalılık — Sen bu gidişle iktidardan düşeceğe benziyorsun:

◆ ◆ ◆

Kim okur?
Kim dinler?

YENİ HÜKÜMETİN PROGRAMINDAN PARÇALAR:

★ **"... Bu bakımdan durum harp esnasında olduğundan asla daha müsait değildir...**

Değildir ama harıl harıl inşasına devam edilen yeni Büyük Millet Meclisi binasına milyonlar harcamaktan geri kalmamaktayız.

★ **"Memleketimizin çekmekte olduğu sıkıntıları, dünyanın politik ve ekonomik durumundan tecrit ederek mütalea etmenin doğru olmıyacağını takdir edersiniz„**

Fakat siz de elbette takdir edersiniz ki şimdiye kadar bizim kabineler lüks, süs ve şatafat merakını bir yana bırakarak dünya durumuna uymak cihetine hiç yanaşmadılar. Ankara sergi binasını milyonlar sarfederek operaya çevirmenin sırası mı idi?

★ **"Sayısı 10 yıl içinde bir misline çıkmış olan memurlarımızın...„**

Öyle ise 10 yılda memur adedini bir misline çıkararak bütçemizden her yıl bir misli nisbetinde fuzuli sarfiyat yaptıranları, yani 10 yılda gelip giden kabineleri Yüce Divana vermek lâzım!

★ **"Güven oyunuzu verirseniz...„**
Allah cümlemize akıllar versin!

İSTANBUL HAVADİSİ

İçi tekmil yosun tutmuş çeşmesinin, taşının
Oldu zekâ mezarlığı, hayli semti basının!

Nice nükte tefecisi ve zerafet kavafı
Saraçhane lâpçıncısı etti bir çok tarafı!

Saçakları kavramışken buram buram rezil̃et
Birkaç hatib aramakta anafordan fazilet!

Demagoji yoğurdiyle yapar taze bir cacık
Havası loş, kafası boş nice asrî softacık!!

Akar yine göz yaşları, coşar yine hicranlar
Bir şenaat mezbahası oldu bazı vicdanlar!

∴

Görülen şey omuzunda zaten bugün cihanın
Nice kızıl cinayetin kan lekeli saltası;

Tırmalayan, yongalıyan suratını zamanın
Sade hırsın tırnağiyle karanlığın baltası!

Demokrasi kulesinden eder yere bin dikiz
Dünkü Alman uşakları bugün hâlis İngiliz!!

Her kalemin başka başka ölçeği ve kilesi
Pek belli ki halkın daha çok sürecek çilesi!

Bu yağmada kim isterse fakat kendi payını
Hemen sürsün ileriye kısrağını, tayını!

Fazıl Ahmed Aykaç

Küçük sözler

Yapılacak işler bir adama, yapılamıyacak işler bir komisyona havale edilir.

Seyahat arzusu hissedilince, tetkik edilecek bir şey bulunur.

Bundan böyle, 13 rakamı 7 rakamına nazaran insana haddinden fazla munis gelecektir.

Ankara mektubu

KAVASLIDERE

Semt adları üzerinde düşünürsünüz? Çoğunun zamanla mânası kalmamıştır. Epeydir memleketimizde bulunan bir yabancı ile, geçenlerde, Çankayaya doğru yürüyorduk. Kavaklıdereye geldiğimizde, bizim yabancı, hani kavaklar diye aranmağa başladı. O kadar az kavak saydık ki... O zaman ahbabımız, bu semte yeni bir ad bulmak gerektiğini söyledi ve elçilik binalariyle dolu olduğunu düşünerek :

— Burası Kavaklıdere değil, Kavaslıdere, dedi.

ÇATAL ATEŞİ

Hasan Âli Yücel'in evi, Yenişehirde İsmetpaşa caddesinin başlangıcındadır. Onun yerine geçen Reşad Şemseddin Sirer'in evi ise yine o caddenin yukarısında, sonunda.. Ne dersiniz? Yeni Millî Eğitim Bakanının evi bu caddenin tam ortasında değil mi?

Hani topçulukta bir çatal ateşi vardır : Bir ileri, bir geri atarlar. Üçüncüsünde mermi ortayı bulur.

Eskiden, İzmir caddesinde, Hasan Sakanın evinin karşısında oturan Nurullah Ataç bu hesabı dinleyince :

— Bende talih mi arasınız, dedi, tam İzmir caddesindeki evden çıktım, Başvekillik o sokağa geldi.

GENÇLİK PARKI

Bizim Ankaranın bir Gençlik Parkı var ; görülmeğe değer. Ağaçlık, renk renk çiçeklerle bezenmiş, ortada kocaman bir gölü olan büyük bir park. Geçen pazar, akşama doğru kalktık, gittik. İğne atsanız yere düşmez. Dolaşanlar, oturup bira içenler, sandalla dolaşanlar... Hava karardığı sırada güzel de bir mehtab çıktı. Baktım, bir sandaldan :

Biz Heybelide her gece mehtaba
çıkardık

şarkısı geliyor.

Kimbilir, bakarsınız, ileride Ankaranın çocukları İstanbula yolları düşünce :

Biz Kültür Parkta her ay mehtaba
çıkardık

diye bir şarkı tutturabilirler.

NEREDEN ANLAMIŞ

Kabine kuruldu, kurulmadı diye merak içinde idik. Herkes birbirine, acaba yeni Bakanlar kimler? diye sorup duruyordu. Arkadaşlardan biri kendinden emin bir tavırla :

— Yeni kabinede epeyce Karadenizli milletvekili var, dedi.

— Nereden anladın? diye sorduk.

— Anlamıyacak ne var? Sabahleyin radyo, boyuna Karadeniz havaları çalıyordu.

GENEL ABDESHANELER

Ankarada genel abdesthane sıkıntısı mı var, ne? Bu yerlerden birine işiniz düştü de, kabinelerden birini beş, on dakika meşgul ettiniz mi, dışarıda kapının önünde bir kalabalıktır birikiyor. Siz daha kapıyı açar açmaz, üç, beş kişi birden içeri saldırıyor. Çıkmanız için yol bile vermiyorlar.

Hani eski Romada, sokaklar çok dar olduğu için, evinden dışarı gidecek adam, kimseye çarpmasın diye içeriden kapıyı vurur öyle çıkarmış. Burada abdesthanelerde de o usulü kullanmak gerekiyor.

DEĞİŞTİ

Mustafa Nihad çok sinema meraklısıdır. Hiçbir filmi kaçırmaz. Geçenlerde bir filmin son gösterilişine gidiyormuş. Sinemanın önünde karşısına bir arkadaşı çıkmış. Hükûmetin istifasını kasdederek :

— Değişti üstadım, değişti !

Deyince, Mustafa Nihad dalgın dalgın :

— İyi ki söyledin, bari Yeni Sinemaya yetişeyim ! demiş.

Zater

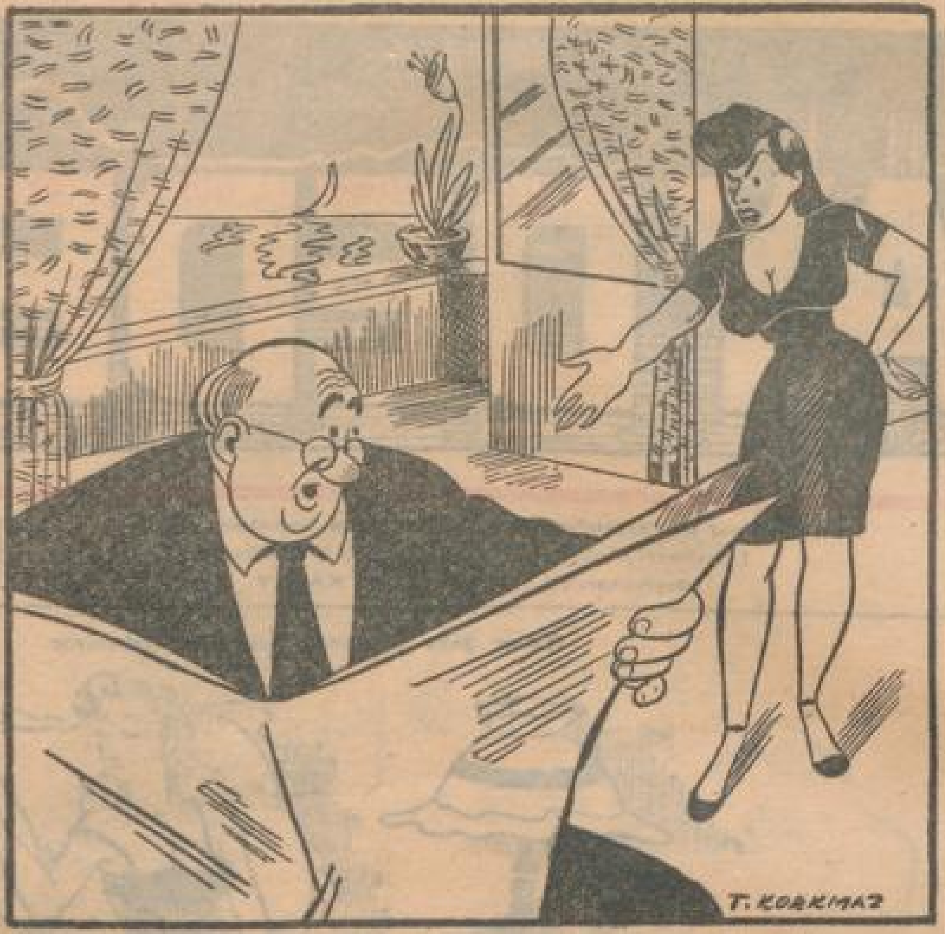

Kadın — Anladın mı? Yazlık yalı isterim; mücevher, kürk isterim!

Erkek — Ümidini kes hanım. Amerikaya mübayaa heyetleri göndermiyorlar, artık!

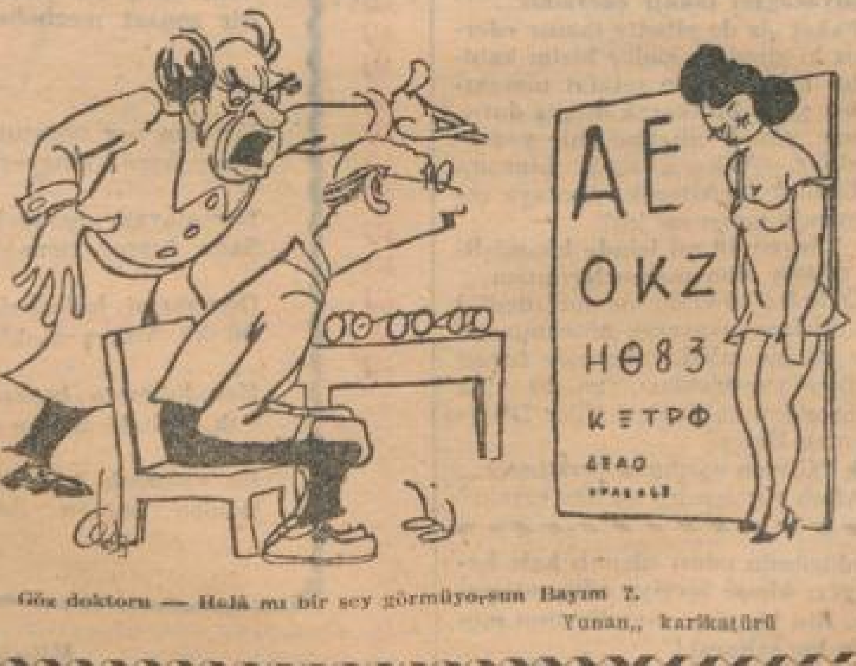

Göz doktoru — Halâ mı bir şey görmüyorsun Bayım ?.

"Yunan,, karikatürü

BENZEYİŞLER

Bernar Şav :

Büyük eserleri olduğu halde, dünyaya : "Artık bana mevcut değildir nazariyle bakabilirsiniz,, diyen adam.

Belediye teşekküllerinde herhangi lüzumsuz bir servis şefi :

Umum Müdürün yirmi paralık bir iltifatına mukabil sevinçten 5 kilo zayıflayan adam.

★

Bir Amerikalı :

Sokağa, ferahlamak, gezmek, hava almak için çıkan adam.

Beyoğlunda bir vatandaş :

Tramvay, otomobil, ve bıçaklı sarhoştan canını zor kurtaran adam.

★

Amerikalı Elektrik Mühendisi :

Niyagara şellalesinden binlerce volt elektrik istihsal eden adam.

Amasya sel mıntakasını teftiş eden Bayındırlık Bakanı :

Sel felâketi karşısında sadece: "Gereği düşünüldü,, diyen adam.

★

Balzak :

İnsanlık komedisini yazan adam.

Adliye mübaşirlerinden Ahmet Ef.

İnsanlık komedisini hakkiyle oynıyan adam.

Cumartesi — Çarşamba

PAKET

Beyoğlu cihetinde gezerken, şöyle bir başınızı kaldırdığınız zaman bir hayli apartımanın paketlenmiş olduğunu görürsünüz.

Bunlar kafese girmiş olanlara, yâni sayfiyeye gitmiş bulunanlara aiddir. Kiminde gazete, kiminde köşebaşındaki bakkaldan alınmış paket kâğıtları görülen apartımanlar, caddelerin manzarasını bozuyor. Bu zamanda bir apartımana sahib olan ve sayfiyeye gidebilecek vaziyette bulunan kimselerin bu derece zevksizliğine insanın hayret edeceği ve kafese girdikleri için de oh diyeceği geliyor.

KAFES

Sayfiye yerleri enai müşteri bekliyordu. Şimdi sadece müşteri bekliyor. Mevsim başında binler hanesinden yukarı olan kiralar, şimdi binler hanesine yüzgeri etmiş, müşteri denilen nadir kuş biraz daha dişini sıkarsa binlerden de aşağı düşecektir.

Bir dostum anlattı. Bir ay evvel iki buçuk odalı evine mevsim için 1600 lira kira isteyen bir evsahibine, bir müşteri 1000 lira teklif etmiş, o da kabul etmemiş. Şimdi evsahibi "ah keşki verseydim, acaba nerede bulurum?" diye döğünüyormuş.

HAT BOYU VE ADALAR

Kadıköy tarafında, Suadiyeye ve daha ilerilerine kadar, sürü ile kiralık ev var.

Fakat müşteri yok. Evsahibleri altın yumurtlayan tavuğu boğdular. Bu yüzden, artık şehrin diğer semtlerinde de hava parası kalkmak istidadını gösteriyor. Zira, bu kadar boş yer dururken zaten bir deri, bir kemik kalmış olan kiracıdan hava parası istemek için, insan evsahibi değil, mezarcı olması lâzım.

Adalara gelince, orası, evsahibleri bakımından daha berbaddır. Müşterileri lüks meraklısı olan Adada buhran daha çok kendini gösteriyor.

Amerikada servet buhranı varmış, bizde de lüks buhranı başladı.

BİR GÜNLÜK PAŞALIK

Çarşamba günü için, bütün gazeteler, yüzde yetmiş buğdaylı ekmeğin piyasaya çıkacağını ilân ettiler. Sabahleyin, kapı çalındı, hergün beyaz ekmek getiren karaborsacı geldi. İçerden hizmetçiye "alma, bugün yeni ekmek çıkıyor" diye seslendim. Fakat o :

— Yok, beyim, dedi, bugün de eskisi gibi. Bir günlük yem borusunu kâr sayıyorlar.

KARADA KAPTAN, DENİZDE UÇAN

Senihi Yürüten'in tayfaları karada dolmuş yaparlarken, Karadeniz uşakları denizlerde dolmuş yapıyorlar.

Köprü ile Üsküdar ve Kadıköy arasında motör dolmuşları bir ömürdür. Meşrutiyet başlangıcında, Karaköyden Mudanyaya romörkörler kalkar, rekabetler olur, bazı romörkör sahibi bilet parasına prim olarak bir de simid verirdi.

Geçen gün Kadıköy iskelesinde, bir kaptan, Hasan Sakanın ikinci kabinesi için yaptığı gibi, adam toplamağa davranmış, şöyle haykırıyordu :

— On dakikaya gidiyor.. Haydarpaşaya da uğrayacak.

Bu ne demek? On dakika sonra mı kalkacak? Hayır, ben orada on beş dakika bekledim, kalkmadı. Herhalde Köprüye on dakikada varacak demek olsa gerek. Fakat Haydarpaşaya da uğrarsa nasıl varır? Tepkili uçak mı bu !..

Ne yaparsın? Karalarda D. P., denizlerde C. H. P.

Fikret Âdil

Mutfak ve yeni gelin

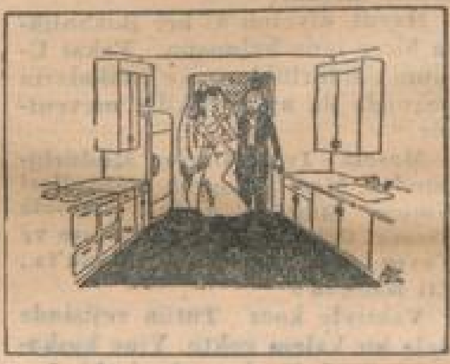

— Kuzum kocacığım, bu oda neye yarar ?.

"Calliers,, den

Minelbab İlelmihrab

Yazan: Refik Halid KARAY

— Tefrika No. 13 —

O zaman on bir kuruşa satılan bu kitabın menfadan avdetimde mevcudu azalmış olduğundan bir tanesini ben, bizzat yüz kuruşa zor tedarik etmiştim. İşte o gün gelen misafir, altı seneden beri yüzünü görmediğim ve adını duymadığım bu eski meslekdaşımdı. Fakat karşıma şimdi politikacı, inkilapçı, hayır, hattâ ihtilâlci çehresiyle çıkıyordu ve dikkat etmiştim, bu çehre ona muharrirlikten, matbaacılıktan ve tâbilikten daha fazla yaraşıyordu.

Maksadını - ben de "Vazife-i-nazife„ gibi bir terkip kullanayım - "Talakat-i-mahsusa„ ile pür hararet anlattı : Durmak zamanı değildi; bir fırka yapmalı, işe girmeli, hükümete geçmeli, memleketi kurtarmalı idi... Arkadaşlar her gün (Kınaciyan) hanında toplanıyorlardı, benim de oraya gelmekliğim, kuvvetleri birleştirmemiz, bir (blok) teşkil etmemiz lâzımdı. O kadar ateşli, cezbeli idi ki, şevkını kırmak misafirperverliğe âdeta mugayir olacaktı. "Peki dedim, gelir. bir kere görürüm !..

Gittim ve gördüm.

Altmış, yetmiş kadar insan toplanmış, müzakere halinde idiler. Kınaciyan hanında biriken bu vatandaşların çoğunu tanımıyordum. Bildiklerimden Mahmut Sadık vardı, Asaf Muammer vardı; hiç Kanbersiz düğün olur mu, bittabi Fatin hoca da vardı. Bir aralık gür sesli, yaşına rağmen dinç bir sivil paşa dahi geldi: Fazıl Paşa imiş, Millet Meclisi sabık birinci reisi Ali Fuat Paşanın pederidir ki, muahharen, bir aralık, Nafia nazırlığı etmişti. Bu zevat orada fırka yapmak değil, fırkalar haricinde bir (blok) vücude getirmek için içtima ediyorlardı. Maksat : İttihatçılığın avdetini men ve sulhun takarrürünü temin ! Kodaman muhalifler, Hürriyet ve İtilafçılar henüz menfalarından dönemedikleri için meydan şimdilik, bunlara kalmıştı. Zannederim ki, muhalefet rüesasından ilk avdet edip meclise giren hoca Zeynelabidin Efendi oldu. O zamana kadar şahsını tanımazdım; bir gün baktım ki aramızda bir mehabetli sarık altında bir mehabetli gözlük ve bir mehabetli gövde "azimülbünye ve garibülkıyafe„ bir hoca efendi payda olmuş; sordum; tanımadığıma şaşarak ismini söylediler.

Fakat odaları dolduran bu çeşit çeşit, biçim biçim insanlar içinde bir tanesi terbiye, kıyafet ve nezaket itibariyle derhal dikkatime çarptı ve hoşuma gitti. Ben onu sormağa vakit kalmadan o beni bulmuş, aramızda bir tanışıklık hasıl olmuştu : Mehmet Ali Kâmil Bey...

Acaba Mısırlı bir prensmi? diyordum, belki biz de kendimize müstakbel bir Sait Halim Paşa hazırlıyoruz ! (Hoş, az kaldı oluyordu ya..) zaten içinde toplandığımız bu debdebeli han odaları onun yazıhanesi imiş... İngilizceyi bülbül gibi konuşuyor zannediliyor, Fransızcayı da mükemmel biliyor zehabını veriyor, serveti de var gibi görünüyordu. Ya mahviyeti, mahcubiyeti?

Meselâ müzakere esnasında, bilmem ne encümeni teşkil edilirken berayı nezaket âzâlık ev sahibine, ona teklif olununca sıkılarak : "Aman efendim, bendenizi mazur görünüz, bu vazifeyi görecek daha ehil zevat var : Meselâ Refik Halid Beyefendi, hoca Zeynelabidin efendi hazretleri, Suphi Beyefendi„ diyordu. (Bu tavsiyesiyle - sonra anlaşıldı - bir taşta üç kuş vurmuş, bir çırpıda üç gönül avlamış oluyordu.) Mehmet Ali Kâmil Bey meğerse ne Mısır prenslerinden, ne de - bir aralık şüphelendiğim gibi - harp zenginlerinden imiş... Zaptiye nazırlarından Kâmil efendinin oğlu olduğundan pederinin vefatında - Merhuma hürmeten Beyoğlu mutasarrıflığı maiyyetine memur edilmiş, oradan menfaya gönderilmiş; meşrutiyetten sonra, Cemil Paşa zamanı, Üsküdar belediyesi müdürü olmuş; muharebede de ticaretle geçinmişti; avukat, borsacı, emlâk tellâlı, fırıncı, hülâsa iş adamı, zengin, maruf, herşey, hepsi olabilirdi, bir çok meziyetleri vardı. Yalnız nazır olamazdı. İşte onu da oldu. O olmadı, biz yaptık !

Kınaciyan hanında tanıdıklarımdan çoğunu, sonradan görmez olmuştum; çoğu, olanca telâkatlerini dört, beş celsede bitirip artık ne söyliyecek sözleri, ne de dinliyecek mecalleri kalmadığından, alelhusus fiilî bir netice de çıkmadığından "Bu işin sonu gelmez, merhaba ağalar !„ deyip birer tarafa savuşmuşlar ve kabak başlarına patlamadan, alınlarının akıyla - ne mutlu ! - politikacılığa el yummuşlardı !

Kınacıyan hanında tanıdığım simalar arasında en mühimi Nüzhet Sabitinkidir. Politikacılık zaten bir hümma, bir nöbet iken bunu, her zaman, otuz dokuz derece-i hararette, çayır çayır yanarak yapan Nüzhet, gerek hitabetinde ve gerek kitabetindeki o ölçüye gelmez, sed tanımaz, coşkunluk ve taşkınlık cihetinden eşi bulunmaz bir kudretti. Bir kudretti ama fırka ve cemiyetlerin dar çerçevesine bunu sokmak, sığdırmak imkânını ben göremiyordum. Böyle mefkûreli, şair zekâlar başlangıçta hasımları yıkmak ve taraftarları toplamak hususunda fırkaları yoktan var ederler, fakat sonra, iş başına geçince ve daha doğrusu, işler.bittabi, mefkûreye uymayınca, varı yok etmek için de, ilâ maşaallah birebirdirler.

İaşeye geçip de mes'uliyete iştirâk etmeseydi (Hürriyet ve İtilaf) a ilk darbeyi, hattâ Damat Ferit Paşadan evvel Nüzhet Sabit vuracaktı. Lâkin fırka daha acele davrandı ve yere onu vurdu. Bu bahislere sonra geleceğiz. Bir gün Kınacıyan hanında beş, on arkadaş, ekseriyete tercüman olarak şu kat'i kararla çıkmıştı :

"İzzet Paşa hükümetini düşürmek lâzımdı ve bunun için, dövüşmek, vuruşmak, ne mümkünse yapılacaktı !„

Biz böyle düşünürken o gün, meğerse, kabinenin zaten son günü imiş !

◆ ◆ ◆

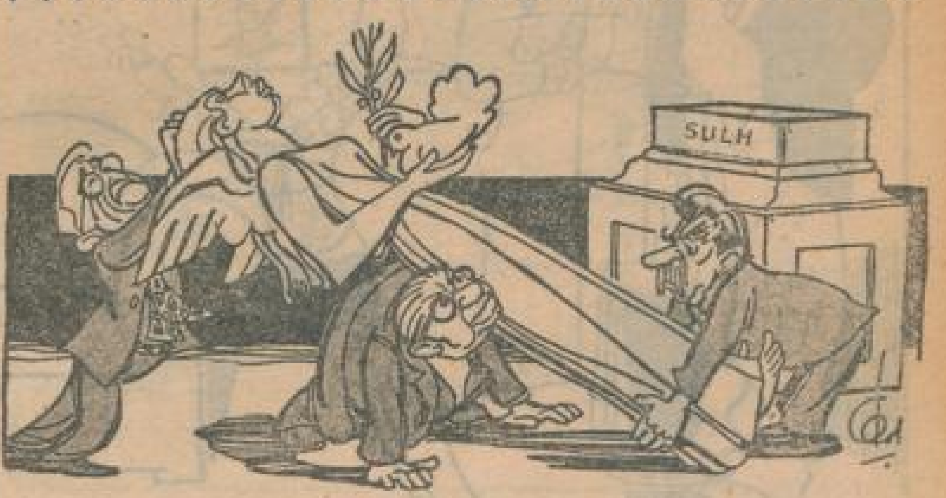

— Gayret çocuklar, yerine dikelim!

"Yunan" karikatürü

◆ ◆ ◆

8

İlk Tevfik Paşa kabinesinde nelere şaşmış ve neye memnun olmuştum?

— "A, dedim, Mustafa Arif Bey Dahiliye nazırı olmuş!„ parmağım ağzımda kalmıştı.

Buna niçin şaşmıştım? İlk meclisteki Kırkkilise mebusu Arif Bey Dahiliye nazırı olacak kıratta bir adam mı değildi? Belki bu cihet dahi vardı; fakat benim hayretimin asıl sebebi başka idi :

Mustafa Arif Beyi ben tanımazdım, fakat işitirdim : Selânikli olmasına rağmen İttihatçılarla uyuşamamış, filvaki hapis ve nefi gibi bir cezaya uğramamışsa da Harbi Umumiyi, sırf avukatlık ederek, pek müşkülâtla, yarı aç, namuskârane geçirmişti. Kendisini daha bir gün evvel, yani İzzet Paşa sadaretinin sonuncu günü görmüştüm. Kınaciyan hanındaki ipsiz, dipsiz münakaşalardan sonra kaybettiğim vakte acıyarak, suratım asık çıkarken koluma girmişler ve beni - daha fili, daha ciddi görüşmek üzere - Galataya, Kredi Liyone sokağında bir yazıhaneye, işte bu Mustafa Arif Beyin yazıhanesine sürüklemişlerdi.

Kıyafetinden kanaatkârlığı belli idi ve bu ne kadar göze çarpıyorsa ağır ağır, tarta tarta söz söylemesi; yavaş yavaş, yordamlıya yordamlıya yürümesi, derin derin, süze süze bakması, bütün harekâtı da tekayyüde, ihtiyata delâlet ediyor, insana, ilk bakışta, faka basmaz bir adam tesirini veriyordu. Kendine göre, mahviyeti nezaketi içinde, hayli mağrur bir edası da vardı..

◆ ◆ ◆

Vergi dairesinde

"Fransız„ karikatürü

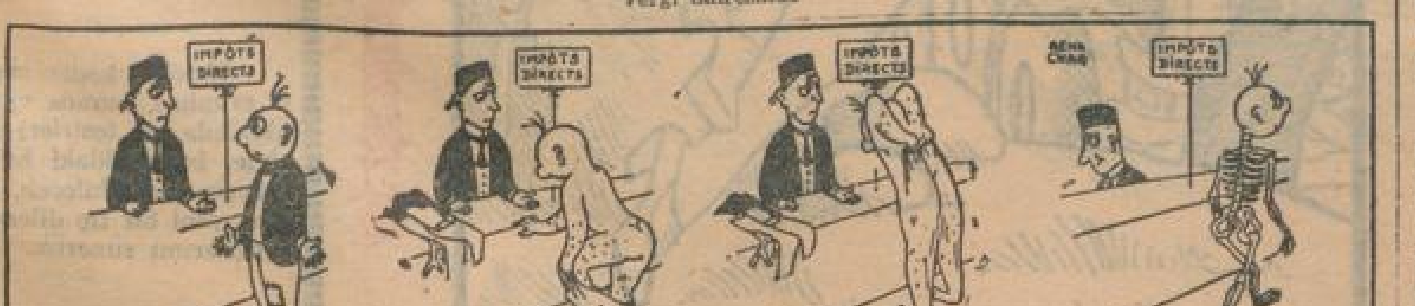

Biz coşmuştuk. Harbi Umumi mesullerini, izzet ve ikram, kaçırdıklarından dolayı İzzet Paşaya, vükelâsına atıp tutuyorduk.

Sonra memnuniyetsizliğimizin başka sebepleri de vardı : Bütün İttihatçıları yerlerinde ve memleketi de ellerinde görmek - bu kadar felâketlerden sonra - izzeti nefsimize hakikaten ağır geliyordu. Bu hükümetin - akıl bu ya - Avrupa ile hüsnü münasebet tesis edememesi ihtimali de bizi korkutuyordu. Sanki Harbi Umumiye karışmamış olan adamlar iş başına geçerlerse hemen bu münasebet düzeliverecek, düşman ordusu : "ehlen ve sehlen!„ diyip derhal, ahpapça, bu zevatla hoşbeşe girişecekti. İçimizde, bittabi, kabinenin de değişmesiyle bir mansıba erişmeği bekliyen olgun ve eski mebus, eski muhalif, eski namzet olmak dolayısiyle de koltuklara uygun politikacılar da vardı. Mustafa Arif Bey bunlardan görünmedi; hattâ, bilâkis, müstağni davranıyordu. Biz ona rica ettik; hattâ söz alan ve söyliyen de ben idim :

— Beyefendi, dedim, sizin mevkiiniz, şöhretiniz ve sabık mebus olmak itibariyle sıfatınız Babıâliye gidip vükelânın nazarı dikkatini celbetmeğe müsaittir. Onlara memleketin kendilerinden memnun olmadığını ve muhafaza-i mevkide israr edilirse bir kıyam zuhuruna sebebiyet vereceklerini, hattâ belki de, taarruza maruz kalacaklarını kemali hulus ile ihsas edebilirsiniz !

Oradakiler sözlerimi pek beğendiler. Fakat Mustafa Arif Bey teklifi kabul etmedi :

— Hakkınız var, dedi, kabine değişmeli ve iş başına ahali ile ecnebilerin itimadını kazanabilir muteber zevat geçmelidir. Bunu onlara anlatmak lâzımdır, behemehal lâzımdır, fakat ben her ne sebeple olur ise olsun Babıâliye ayak basmamağa karar vermiş ve bu kararımda on senedir sebat etmiş bir adamım; oraya ömrümde girmedim ve yine de girmiyeceğim !

Şu beyanat akşam saat dörtte vaki olmuş, bizi hayretlere, takdirlere gark etmişti. Fakat ertesi sabah Arif Bey Babıâlide idi, hem de en koyu yerinde, merkezinde, meclisi vükelâ salonunda !

İşte ben, yeni heyeti vükelâ listesini okuduğum ve onun ismini gördüğüm vakit "A !?„ diye bunun için şaşmıştım. Maamafih şaşmamalı imişim; zira hiç bir memuriyet ve mesnet kabul etmemeğe, kendimce karar vermişken bir gün ben dahi böyle bir münasebetsizlik yapmış, yapıvermiştim!

(Devamı var)

Alacaklıya izahat

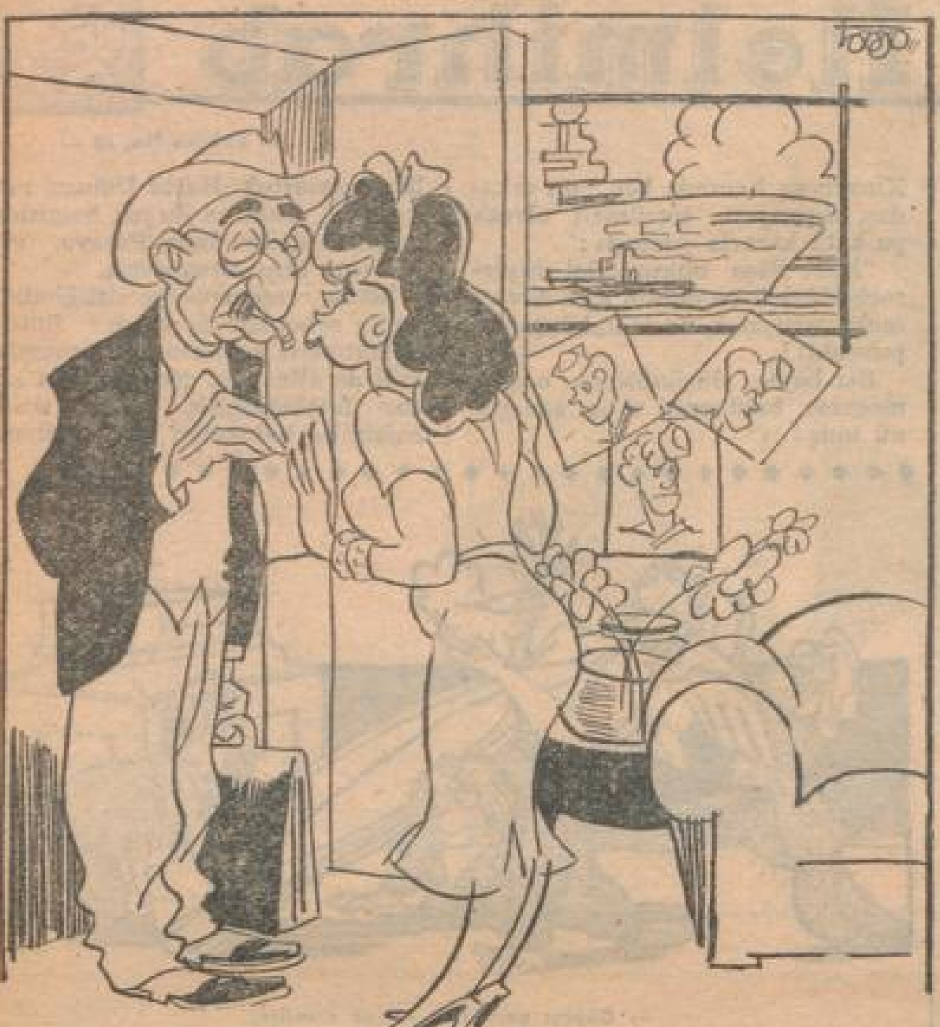
— Şu sırada papel ne gezer bizde... Biraz sabret. Yakında bir filo daha geliyormuş !

◆ ◆ ◆

Telgraf

Bir kasablık hayvan tüccarı, Osmaniyeden Adanadaki bir arkadaşına şu telgrafı çekti :

"Bugün tren öküz kabul etmediği için gelemiyeceğim, beklemeyiniz."

◆ ◆ ◆

Beklediğimiz Himmetler

Halk ayakta seyahat ederken trenlerde mebuslara hususî kompartımanlar ayrılmasına

Hangi Mebus

Ne zaman

İTİRAZ EDECEK?

Ziyafette

Merhum Bahriye Nazırı Cemal Paşa, Adanada Vali iken Mersin Amerikan Konsolosunu ziyarete gitmişti.

Konsolosun, Amerikaya hicret etmiş bir Alman Yahudisi olan zevcesi, ziyafetin nasıl geçtiğini soran Alman Vapurları Acentasının karısına, Cemal Paşanın anlayamıyacağını sanarak Almanca :

— Bu aptal adam erken gelmemiş olaydı, mutfakta daha çok uğraşacaktım.. dedi.

Geç vakit herkes dağılırken evsahibi Cemal Paşaya :

— Bir kusur ettikse, af buyurunuz, dedi. Sizleri iyi ağırlayamadık.

Cemal Paşa, sakin bir tavırla Almanca şu cevabı verdi :

— Estağfurullah, kabahat bende. Eğer randevuya erken gelmemiş olaydım, bana verdiğiniz ziyafet hiç şüphesiz daha parlak olacaktı !

'Aynını düşünmüş

Hâkim — Parasını aldığın adamı öldürmesen olmaz mıydı?

Katil — Olamadı : zira herif bağırmağa başladı : yoksa Bay hâkim, ben de sizin gibi düşünmüştüm !

AKLIMDA KALANLAR

Çırılçıplak

Bir aile dostumuz vardı. Kadılıklarda dolaşırdı. Müddetini ikmal edince de koşa koşa İstanbuldaki hanesine döner, yeni memuriyet alıncaya kadar dostlarını ziyaretle meşgul olurdu. Vefalı bir adam olduğu için hüsnü kabul görür, hulâsa bir çok kişi onu severdi. Kendine göre ilmi de vardı. Güzel de konuşurdu. Tek kusuru dalgınlığı idi. Onu terfian Manisa livası naibliğine tayin ettiler. Çok memnun göründü ve ailesini sonra aldırmak üzere "gideyim işe başlıyayım, maaşım yürüsün" dedi. Vapura atladı, İzmire gitti. İzmirden de şimendiferle Manisaya gidecekti. Bunu da yaptı, İzmirden ayrıldı. İstasyonların birinde, hattâ şehre yakın istasyonların birinde, "lokomotif su alacakmış; vakit var" dedi. Sarığını, cübbesini kompartımanda bıraktı. Kollarını sıvadı. Yavaş yavaş trenden indi, abdesthaneye girdi ve epeyce uzun bir zaman sonra çıktı. Yıkanacak, abdest tazeliyecekti. Bunu da yaptı, dışarı çıktı. Bir de ne görsün, tren gitmiş. Kadı Efendi yalın ayak, başı kabak oracıkta kalıverince ne yapacağını şaşırdı. Pür telâş istasyon müdürüne yaklaştı. Kendini gösterdi. Kadıyı istikbale hazırlananlar Manisa garında bekliye dursunlar; telgrafla derhal verilen haber üzerine sarığı, cübbeyi ve kunduraları geriye gelen trene koyarak iade ettiler ve saatler sonra Molla Beyi giydirdiler. Ancak ertesi günü Manisaya eriştirdiler. (Merhum) cırıl cıplak meydanda kaldım, der dururdu...

Semih Mümtaz S.

— İktibas hakkı mahfuzdur —

◆ ◆ ◆

Kazadan sonra

"Ecnebi karikatürü,,

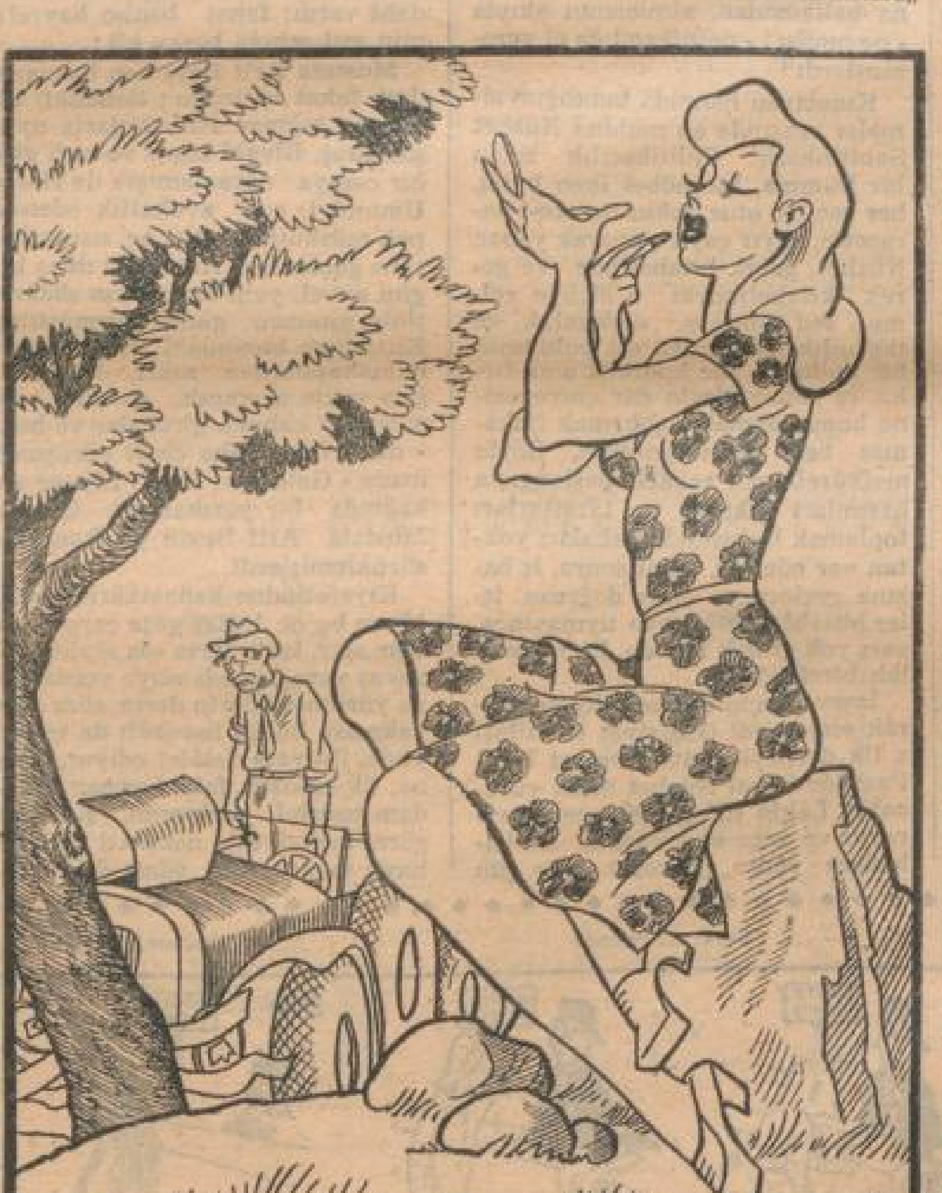

KIRRININ dedikler

Kolay idare gitti; Zor idare geldi ?

Demokrasiye, Matbuat hürriyetine ve hür seçime doğru gidişin şimdiden faydalarını gördüğümüze şüphe yok. Henüz cezalarını veremiyoruz ama kabahatlilerin yüzlerine kabahatlerini olsun vuruyoruz ya !

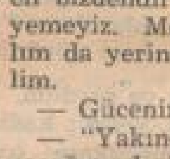

İşler aksamazsa hesap sorup kanunların icabını yerine getirmemize de sıra gelecek.

Şu var ki tek parti ve tek listeli mebus intiha'bı usulünün de idare-i hükûmet bakımından değilse de idare-i maslahat cihetinden epeyce kolaylığı vardı. Bir büyük memur işinde kifayetsizlik gösterince seçimler imdada yetişiyordu. Parti erkânı aralarında kararlaştırıyorlardı :

— Umum müdürlüğü beceremedi, her şeyi çorbaya çevirdi, eh bizdendir, atamayız, kötüleyemeyiz. Mebus listesine sokalım da yerine başkasını getirelim.

— Gücenirse?

— "Yakında seni Bakan yapacağız,, deriz; ümitlenir. Çoluğuna çocuğuna karşı da mahçup düşmez, hattâ övünür. Hepsi birden bekleşirler. Mesele hal olur.

Hakikaten de hallolurdu. Hattâ idarî işlerdeki kifayesizliğinden dolayı memuriyetinden alınan zat - kat'i birşey söyliyemiyeceğim ama - belki bir aralık o ümitlendiği makama da geçerdi.

İnsanın şikâyet mevzuu bazı Umum Müdürlere ve yüksek memurlara bakarak tek

parti reji
arayacağı
Ara seç
verirdik.
bir tasfiy
lurdu; fer
idareci ol
onun ilm
pek âlâ is
Fakat b
o "idare-i
madan, k
cak tasfiy
ulular ba
mağı bir y
lerinin me
leceklerin
Aksi gi
ve sair İ
da geçen
ye sokula
yen eski
bak kabin
dostlardan
Bu gibi
yok.

neler? İki
çüncü kab
girmeseyd
Bay Peker
Eylûl kara
tışlarına r
Bay Sal
sonra sıra
Hey gid
Artık
çıkmakta
lisaniyle :
Sipihre çıkm

Hele işl
dıktan son

◆ ◆ ◆

Kutudaki Toz

Almanyadaki bir aileye, Amerikadaki bir akrabasından arasıra yiyecek paketi geliyordu. Almanyada her şey kıt ve ateş pahasına olduğundan, içinde şekerlisinden tuzlusuna kadar türlü türlü nefis şeyler bulunan bu paketlerin gelişi aile için bir bayram teşkil ediyordu.

Son gelen paketi de sevinçle açtılar. İçinden geçen seferki gibi yine nefis şeyler çıktı. Bunların arasında, kutu içinde bir de toz vardı. Evin hanımı bunu, mercimek ve bezelye unu nev'inden çorba yapmaya yarar Amerikan mamulâtı bir şey sanarak ertesi günü bu tozla bir çorba yaptılar. Fakat çorba, pek tatsız, tuzsuz bir şey oldu.

Bu sefer,
den bir ş
yaptılar;
ler.
Bu ara
dan bir
kelâmdan
nıp alınm
şu satırla
"Bu m
müteessir
cı bir ha
çok sevip
daki teyz
hastalığı
de bütün
tan som
tozlarını
gönderdiğ
size yolla
rimizi ar

◆ ◆ ◆

DİLENCİ SİPA

(T) Mıntakası Dilenciler Umum Mü
Hüseyin Kırkkuruş

Şimdiye kadar tarafınızdan İstanbula gön
ci grupları, burada vazifelerini sonuna kadar
üzerinde bir tesirleri kalmamıştır. Bütçe açığ
siyle, İstanbuldaki halk üzerinde, merhamet
sürpriz yaratabilecek, (Ayakları omuzlarında
olan yeni bir tip dilenci grupunun acele gönd
saygılarımı sunarım.
İstanbu

MUS

KİRPİNİN dedikleri

gitti;
...eldi ?

latbuat hürri-
me doğru gi-
ydalarını gör-
ok. Henüz ce-
uz ama kaba-
erin yüzleri-
kabahatlerini
vuruyoruz

er aksamazsa
sorup ka-
erine getirme-
ek.

rti ve tek lis-
usulünün de
akımından de-
naslahat cihe-
slaylığı vardı.
işinde kifa-
e seçimler im-
Parti erkânı
ştırıyorlardı :
rlüğü becere-
baya çevirdi,
nayız, kötüle-
is:esine soka-
kasını getire-

ni Bakan ya-
aitlenir. Çolu-
şı da mahçup
ünür. Hepsi
Mesele hal

hallolurdu.
ki kifayesizli-
muriyetinden
irşey söyliye-
belki bir ara-
akama da ge-

parti rejiminin pratik usulünü arayacağı gelmiyor değil...

Ara seçimlere bir kaçını sokuverirdik. Hele umumi seçimde bir tasfiye yapmak mümkün olurdu; ferahlardık. Bir adam iyi idareci olamaz ama bir meclis onun ilminden, tecrübesinden pek âlâ istifade edebilir.

Fakat bugünkü şartlar artık o "idare-i maslahat" lara, darıltmadan, kırmadan tatbik olunacak tasfiyelere uymuyor. Parti ulularıbaşkalarını mebus çıkarmağı bir yana bırakalım, kendilerinin mebuslukta nasıl kalabileceklerini düşünüyorlar !

Aksi gibi bütün banka, şirket ve sair İdare Meclisi azalıkları da geçen seferki intihapta listeye sokulamıyan yahut seçilemiyen eski mebuslara verildi. Esbak kabine azami lûtufkârlığı dostlardan esirgemedi.

Bu gibi mevkilerde münhal yok.

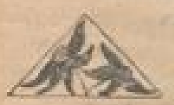

Güç şey şu demokratik idare, vesselâm! Nerede o yıllarca yerinde kalan sabit kabineler? İki sene geçmeden bu üçüncü kabine! Demokrasi araya girmeseydi muhakkak şimdi Bay Peker hâlâ mevkiinde idi... Eylûl kararlarına ve buğday satışlarına rağmen !

Bay Saka'ya ancak beş sene sonra sıra gelecekti !

Hey gidi günler hey !

Artık hüner Başbakanlığa çıkmakta değildir. İzzet Molla lisaniyle :

Sipihre çıkmak kolaydır Mesih olmak güç

Hele işler bukadar sarpa sardıktan sonra !

KİRPİ

◆ ◆ ◆

Toz

leye, Ameri-
ndan arasıra
rdu. Alman-
tes pahasına
şekerlisinden
türlü nefis
aketlerin ge-
m teşkil edi-

sevincle aç-
ferki gibi yi-
Bunların ara-
de toz var-
a, mercimek
inden çorba
ikan mamu-
tesi günü bu
r. Fakat çor-
bir şey oldu.

Bu sefer, belki pirinçunu nev'inden bir şeydir diye, bir muhallebi yaptılar; o da berbattı, yiyemediler.

Bu arada Amerikadaki akrabadan bir mektub aldılar : Selâm, kelâmdan ve yiyecek paketinin alınıp alınmadığı sorulduktan sonra, şu satırlar vardı :

"Bu mektubumuzla sizleri çok müteessir edip kederlendirecek acı bir haber vereceğiz. Bizim de çok sevip hürmet ettiğimiz buradaki teyzeniz geçenlerde kısa bir hastalığı müteakıb vefat etti. Biz de bütün dini merasimi yaptırdıktan sonra, cesedini yaktırarak tozlarını bir kutuya koyup son gönderdiğimiz yiyecek paketiyle size yolladık. Teessür ve taziyetlerimizi arzederiz."

◆ ◆ ◆

...ENCİ SİPARİŞİ

...ası Dilenciler Umum Müdürü sayın Bay
Hüseyin Kırkkuruş

...arafınızdan İstanbula gönderilen muhtelif dilen-
...vazifelerini sonuna kadar başarmış ve artık halk
... kalmamıştır. Bütçe açığımızı kapatmak kaygu-
...alk üzerinde, merhamet celbetmek bakımından
... (Ayakları omuzlarında ve gözleri göğüslerinde
...enci grupunun) acele gönderilmesi ricasiyle derin

İstanbul Dilenciler Cemiyeti
Müdürü
MUSTAFA BEŞKURUŞ

Geçim Dünyası

Bir dokun

Fransada Bay Jacque'a açık mektup

Fransada "Jacquline Danger,, adında, 23 yaşında bir genç kızın, ameliyat neticesinde erkek olduğunu ve Jacque adını aldığını AKŞAM gazetesinde okudum, eski ve yeni resimlerini de gördüm.

Ufacık bir ameliyatla Havva kızlarından ayrılıp Âdem oğulları arasına karışıveren bu yarı sun'i delikanlıya bir mektup yazmaktan kendimi alamadım.

"Dostum Jacque !

"Garip maceranı gazetelerden öğrendim. Evvelâ şunu hatırlatayım ki bu muvaffakiyet ilk defa ve sadece sana nasip olan bir marifet zanniyle böbürlenmeye kalkışma. Dünya yüzünde ara sıra oluyor böyle şeyler. Bizim memlekette de bu marifeti senden çook evvel gösterenler var.

Yaa, sevimli dostum ! Bu işler böyle işte. Her ne hikmetse, Havva kızı hemşirelerimiz, Âdem oğullarına tepeden bakarlar, bir beğenmemezlik, üstünlük edası takınırlar; fakat her işte bize benzemek, bizimle at başı beraber gitmek hevesinden de kendilerini kurtaramazlar.

Benim çocukluğumda ; (Eleğimsağmanın altından geçen erkekler kadın olur, kadınlar erkek olur) derlerdi. Her mevsimde dışarıda kadınlardan daha fazla dolaştıkları halde şimdiye kadar hiç bir erkeğin cinsiyet değiştirdiğini görmedim, duymadım. Bu işte hemşirelerimiz, yani sizin eski cinstaşlarınız bizi geçtiler. Yalnız hak, çalışma eşitliği ve kıyafet benzeyişi özentisiyle iktifa etmiyorlar; yarış sahasının dönemecinde tabiat engelile karşılaşıp da iş inada binince bir bıçak darbesiyle hem hüviyetlerini, hem cinsiyetlerini değiştirip aramıza karışıveriyorlar. **Sende de bu inadı, erkek kardeşinin arzu ettiği anda evlenmesi mi, yoksa bir müddet yüzüne gülüp sonra dirsek çeviren komşu delikanlı mı depreştirdi, bilmiyorum tabii.**

Ne ise, şimdi sebebi bırakalım da neticeye bakalım, Bay Jacque! İnad ettin ve sonunda muradına erdin. Amma ve lâkiiiin... bu değişiklik senin hesabına hakikaten bir muvaffakiyet mi, yoksa eski cinsiyetine ve cinsdaşlarına karşı hercaimeşreblik, vefasızlık eseri midir? İşte burada iş çatallaşıyor ; hadi, fazla kurcalamıyalım bari !

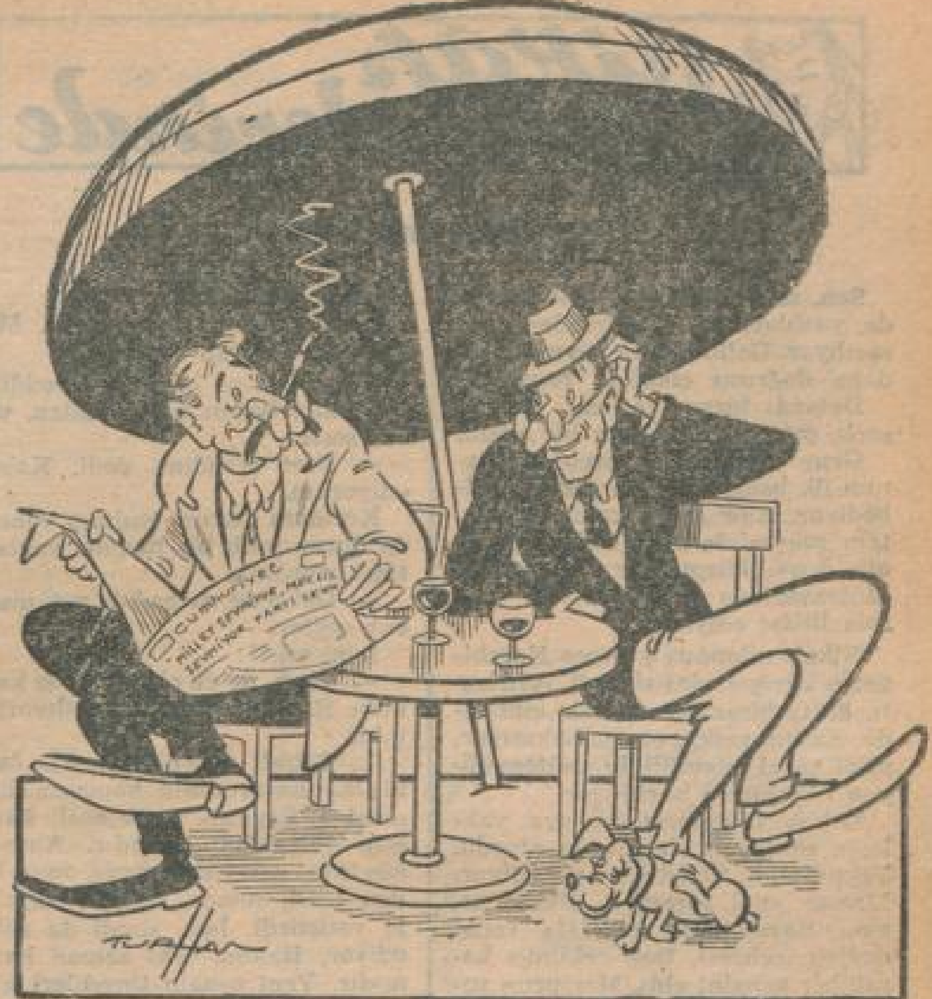

— Millet sevmiyor, Meclis sevmiyor, parti sevmiyor.. Peki ama, iktidarda tutunabilmeleri için geriye hangi sevgi kalıyor?

— Sandalye sevgisi kalıyor, sandalye !.

◆ ◆ ◆

Eeey, Bayan Jacquline'den bozma - bozma mı diyeyim, azma mı diyeyim, bir türlü kestiremiyorum - dostum Bay Jacque ! Cilveli dilberler arasında sen de cinsi lâtif işve ve kisvesiyle fıkırdaşıp kıkırdaşarak 23 yıl haşır neşir olduktan sonra bir gün entari ile girdiğin hastahanenin kapısından pantalonla çıkarken sormuşlar :

— Şimdi ne yapacaksın?

— Derhal evleneceğim.

Bu cevabın da düşündürüyor beni, Bay Jacque ! Henüz pek gençsin, evlenmek için bu kadar telâş, istical neye? Sizde de varmı, bilmem amma bizde bir söz vardır. Kaderin sillesini yedikçe; (talihim olsaydı annem beni kız doğururdu) deriz. Sen de talihini ameliyat masasında kendi ayağınla teptiğine pişman mı oldun yoksa?

İş işten geçti artık. O taraftan bu tarafa geliş olabiliyor amma dönüş yok, delikanlım ! Gaflet edip aralarından ayrıldığın cinsi lâtife tekrar kavuşmak istiyorsan boşuna gayret. Gerçi, tuttuğun yol çimenlerle, çiçeklerle süslüdür, kulaklarının alışık olduğu şakrak kahkahalar arasında attığın adımların farkına bile varamazsın. Fakat bu yol seni hebemehal umduğun yere ulaştıramaz ha ! İleride dikenlere, ısırganlara...

Evet, Bay Jacque; inad ile murada ermeğe alışıksın ve mademki bu sefer inad ettin, evleneceksin, hiç durma.

Evlen, delikanlım, derhal evlen ve lûtfen bana da haber gönder, düğününde kalburla su taşıyayım ! Ve illâ, ilk inadından nedamet etmiyesin ha ! Zira hercai güzel çiçektir, güzellik ancak eski cinstaşlarına yaraşır, bundan sonra senin onda hakkın yoktur.

Yaaa, dostum Jacque ! Nihayet sen de anlıyacaksın ki karşıdan bakanlar için erkeklik, uzaktan duyulan davul sesine benzer. Günün birinde başın sıkışıverince, eyvah deme ; dişini sık, tekrar dişiliğe dönüşü hatırından çıkar. Ve dahi selâmlar sevmili dostum !"

Cemal Refik

◆ ◆ ◆

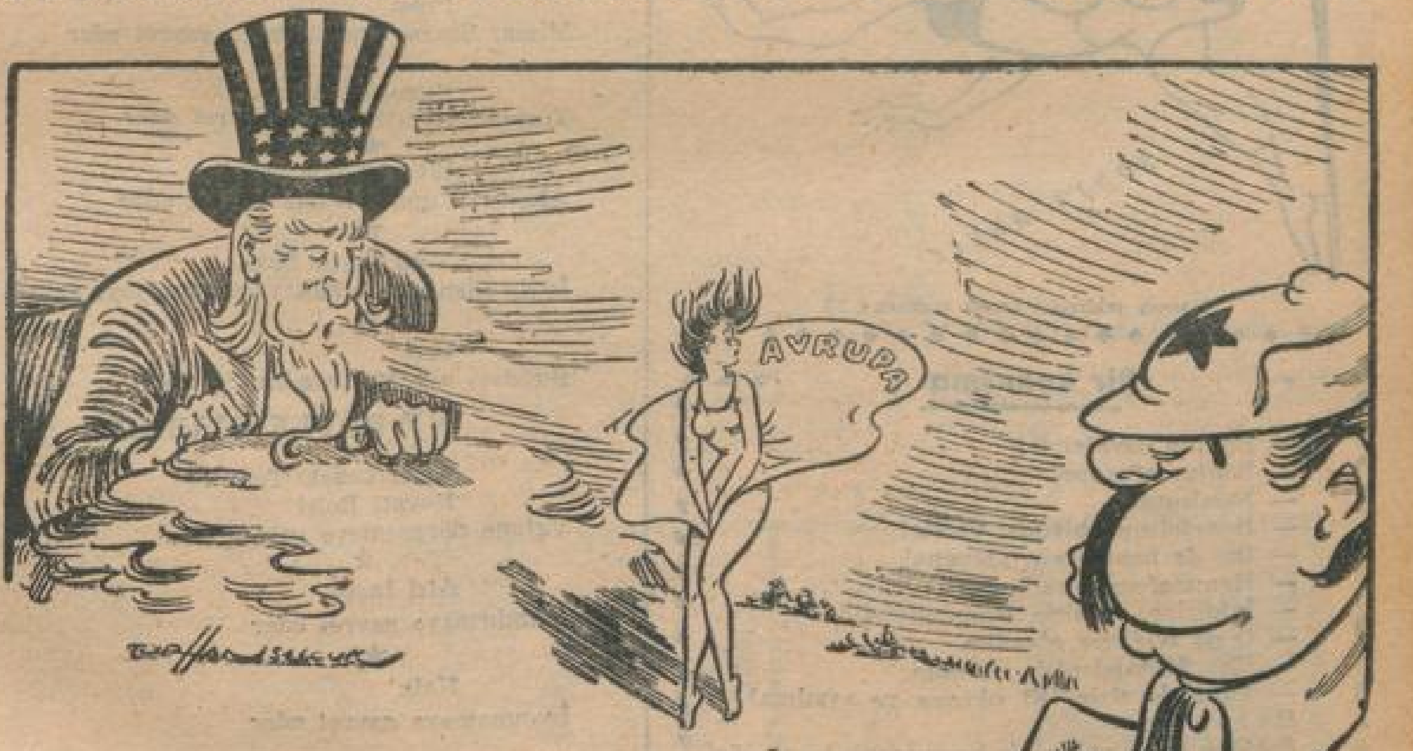

Şark rüzgârı — Garp rüzgârı

Nikâh Dairelerinde

Karabiberin nikâhı

Şen, şakrak bir grup. Gençlerin de, yaşlıların da yüzlerinden neşe saçılıyor. Gelin hanım koyu esmer, daha doğrusu çikolata renginde.

Damad biraz yaşlıca. Seyrek saçlı, orta boylu, tıknaz bir adam.

Grup arasında ak saçlı bir hanım ilk bakışta nazarı dikkati celbediyor. Ağır başlı, vakur tavırlı, tam mânasiyle hamfendi. Herkes ona karşı hürmetkâr davranıyor. Mütemadiyen gülümsüyor, sağa sola iltifat ediyor.

Nikâh salonuna geçince Karabiberin vaziyeti değişiverdi. Ağırlaştı, hattâ biraz sersemleşir gibi oldu. Şaşkın şaşkın etrafa bakınıyor, mini mini mendiliyle mütemadiyen yanaklarını kuruluyor.

Ürkek bakışlarla masaya yaklaştı, çekingen bir tavırla oturdu. Vücudünün titrediği farkediliyor. Memur sual sorarken dikkat ettim. Karabiberin çikolata rengi değişti, çehresi, taze çekilmiş karabiber rengini aldı. Memurun sualine cevab vermedi, alt dudağını ısırarak başını önüne eğdi. Elindeki mendili mıncıklıyor, alnında biriken damlacıkları kuruluyor.

Masanın biraz gerisinde duran ak saçlı hamfendi:

— Söylesene, kızım, dedi. Memur Beye cevab versene.

İhtar üzerine kısa bir tereddütten sonra başını kaldırmadan, yavaş sesle:

— Evet efendim, dedi. Kabul ediyorum.

Koridora çıktım, kapının yanında duran yaşlı bir hanıma yaklaştım, konuştuk.

— Gelin de, damad da pek mahcub şeyler.

İçini çekti:

— Eeeh, ne de olsa ikisi de kapı kulu. Hanımın yanında sıkılıyorlar tabii.

— Talihli insanlarmış ki, öyle bir hanımefendinin kapısına düşmüşler. Sayeste, o ak saçlı hanımın evlâtlığının kızıdır. Anasını büyüttü, gelin etti, sonra onun kızını kendi evinde, kendi elceğiziyle yetiştirdi. İşte, şimdi de gelin ediyor. Hanım, eski zaman hanımıdır. Yeni zengin türedileri gibi evine aldığı insanlara besleme gözüyle bakmaz.

— Damad ne iş yapıyor?.

— O da hanımın aşçısıdır. İyi adamdır. Karabibere göz koymuş, fakat bir türlü hanıma açamıyor. Nihayet komşulardan birine derdini anlatmış. Hanım haber alınca; "pekâlâ, dedi. Karabibere soralım, o da kabul ediyorsa hemen düğünlerini yapalım."

— Karabiber razı oldu demek.

— Neden razı olmıyacakmış? İsmail Efendiden daha iyisini mi bulacak? Okur yazarlığı bile var, adamın. Karı - koca, ömürlerinin sonuna kadar hanımefendinin evinde yaşayacaklar. Talihi yâr olanın yâri sarar yâresini.

Nikâh muamelesini müteakıb tekrar bekleme salonuna geçtiler. Ak saçlı hanım:

— Hadi bakalım, çocuklar, dedi. Kolkola giriniz de görelim sizi.

Kendisi yürüdü, Karabiberin elinden tutup damadın yanına getirdi. İkisi de eğilip elini öptüler.

Alâka ile bakışım Hamfendinin nazarı dikkatini celbetmiş olacak ki yine güler yüzle bana döndü:

— Siz de bu dairenin memurlarından mısınız?

— Hayır efendim, dedim. Aydede gazetesinin muharririyim.

Gülümsiyreek başını salladı:

— Ah, ne iyi! Karalberin nikâhı da Aydedeye yazılacak öyle mi? Yarın akşam düğüne de buyurmaz mısınız? Evde yapacağız.

Ce. Re.

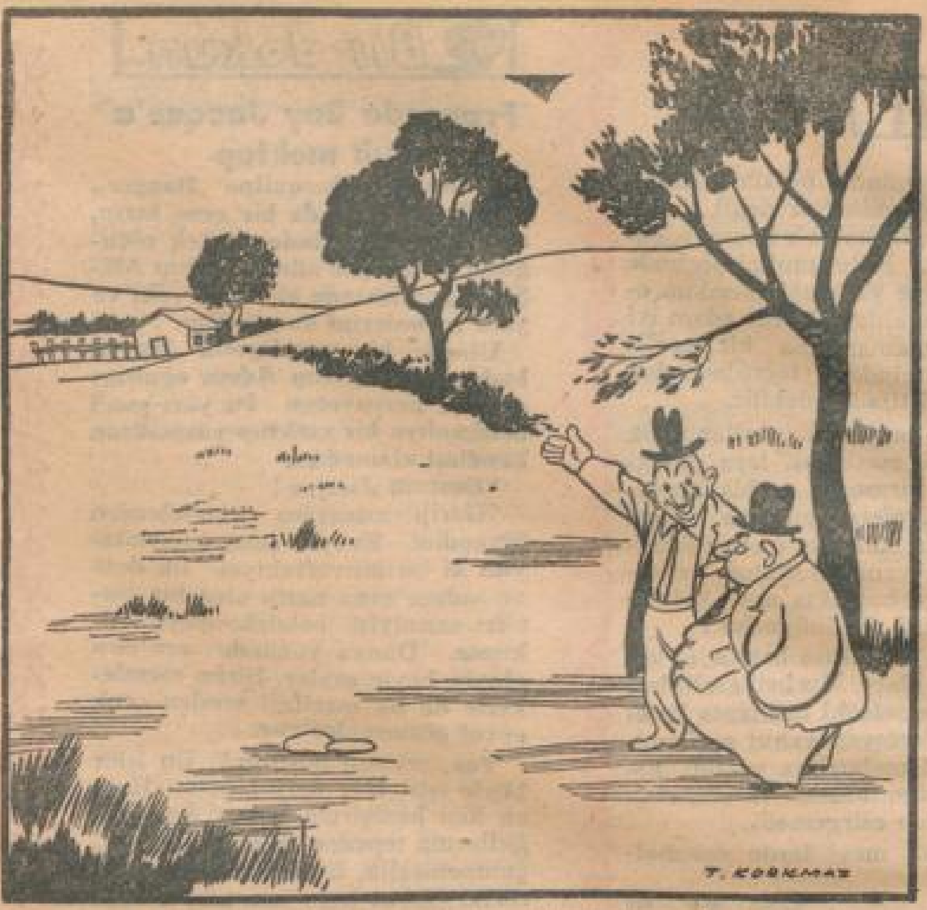

Komisyoncu — Bu arsayı almanız menfaatiniz icabıdır bayım 6 ay geçmeden satar, yüzde beş yüz kâr edersiniz.

— ??

— Evet, dün bitişikteki arsayı bir zat satın aldı da... Yakında şu dağlar bağ olur!

◆ ◆ ◆

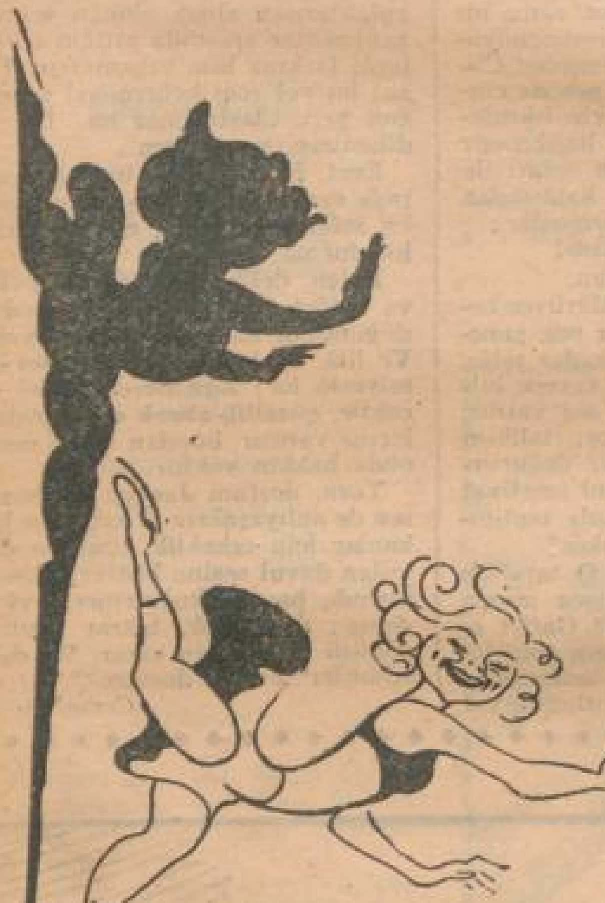

Sinema yıldızları serisi numara : 19

◆ ◆ ◆

Bir konuşma

— Bonjur Beyefendi!
— Bonjur efendim.
— Nasılsınız?.
— Hamdolsun «biyen». ya siz?
— Biz de hamdolsun «biyen»!
— Hanımefendi nasıllar?.
— İyidirler. ya sizin Hanımefendi?.
— O da iyidirler efendim.
— Eh.. Müsaadenizle efendim.
— Müsaade sizin (El sıkışma ve ayrılma)

Halbuki;

Eskiden buna yakın bir konuşmanın sonu söylenirdi:

— Yarın akşam çoluk çocukla hepinizi muhabbetle yemeğe bekleriz, gelmezseniz vallahi darılırız

G. D

◆ ◆ ◆

GAYRET!

Limonata
Harareti unutturmıya gayret eder
★
Tramvay
Sür'ati unutturmıya gayret eder
★
Hanende
Karüzo'yu unutturmıya gayret eder
★
Arabacı Hasan
Otomobili unutturmıya gayret eder
★
Nahiye Müdürü
Valiyi unutturmıya gayret eder
★
Yerli film şirketi
Metro Goldvin'i unutturmıya gayret eder
★
Bar artisti
İngrid Bergman'ı unutturmıya gayret eder
★
Haliç
Boğazı unutturmıya gayret eder
★
Prost
Mimar Sinanı unutturmıya gayret eder
★
Nurullah Ataç
Türkçeyi unutturmıya gayret eder
★
İktısadi kalkınma
Alışverişi unutturmıya gayret eder
★
Yeni Hasan Saka
İstifa eden Hasan Sakayı unutturmıya gayret eder
★
Ofis
Buğdayı unutturmıya gayret eder

VE BÖYLE OLUNCA:

Amerikadaki Tetkik
Heyeti Reisi
Vatana dönmemeye gayret eder
★
Atıf İnan
İnandırmaya gayret eder
★
Halk
İnanmamaya gayret eder

NETİCE:

Çocuklar
Doğmamaya gayret eder

G. C.

◆ ◆ ◆

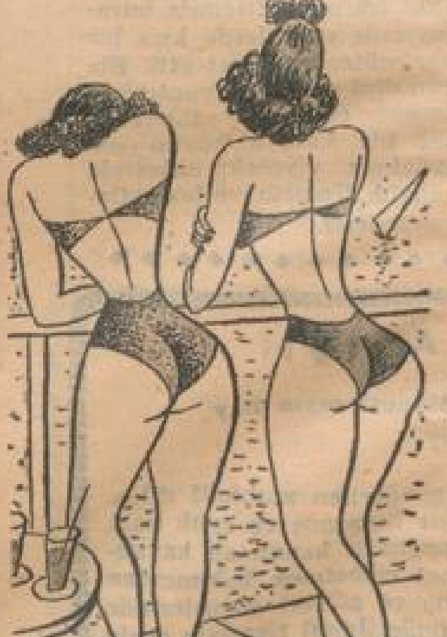

— Hatırlıyor musun, sırtımıza giyecek elbise bulamadığımız günleri?

Eşek yavrusunu nasıl azarlar?

"Yunan karikatüründen adapte"

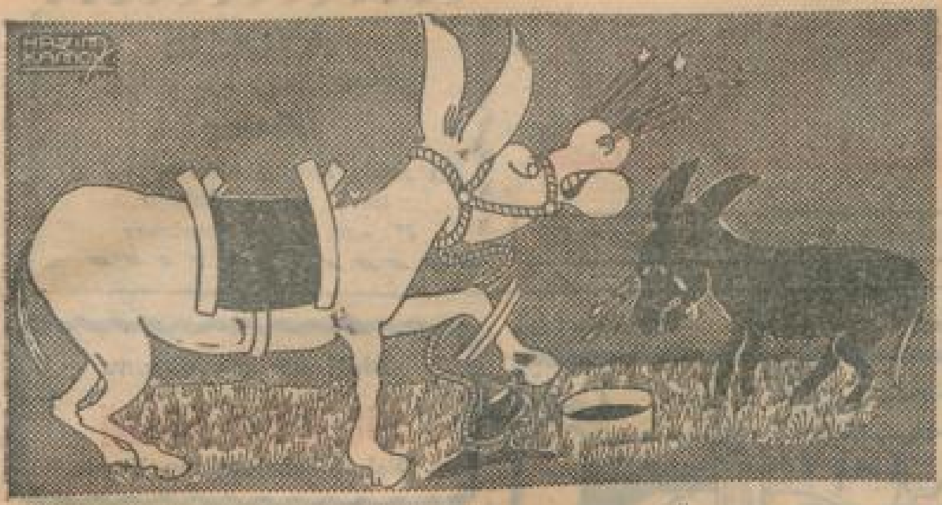

Büyük eşek — Sen hiçbir zaman eşek olamıyacaksın! Ömrünün sonuna kadar İnsan kalacaksın!

◆ ◆ ◆

AĞABABA ANLATIYOR

Ayna ve çirkinlik

Vaktiyle Padişahın biri gayet çirkin imiş; o kadar çirkin imiş ki, kendisini görüp müteessir olmasın diye, Saraydaki bütün aynaları kaldırmışlar. Bir gün, dolabları karıştırırken suitesadüf eseri Padişahın eline bir ayna parçası geçmiş, yüzüne bakmış ve kederinden hüngür hüngür ağlamıya başlamış. O ağlarken Veziri de gözyaşı dökermiş. Nihayet Padişah içini boşaltmış, hızı geçmiş, fakat bakmış ki Veziri ağlamakta berdevam :

— Ayol, demiş, ben sustum, sen hâlâ niçin ağlıyorsun?.

— Nasıl ağlamıyayım, Padişahım, sen yüzünü bir kere gördün, ben her gün görüyorum !

Yağmur ve güneş

Bir adamın iki kızı varmış, birini bir çiftçiye, diğerini bir kiremitçiye vermiş. Bir gün hal ve hatır sormak için evlerine uğramış, kızlar bir arada imiş.

Büyük kızı demiş ki :

— İşlerimiz fena gitmiyor, kocam geyretli bir adam, epeyce tohum ektik, Allah bugünlerde bir yağmur ihsan ederse mahsulât bereketli olacak, yüzümüz gülecek !

Diğer kızı da şöyle söylemiş :

— Halimizden memnunuz, zevcim çalışkan bir usta ; epeyce kiremit, tuğla yaptı, Cenabı Hak bu günlerde yağmur yağdırmazsa kiremitler çok iyi kuruyacak, cebimize bir hayli para girecek !

Baba, bu zıd temenniler karşısında ne diyeceğini şaşırmış; sonra yağmurun va yağacağını, yahut da yağmıyacağını düşünerek :

— İkinizden birinin canı yanacak, çanına ot tıkanacak amma bakalım hanginizin? demiş.

◆ ◆ ◆

Yerinde bir sual

İki genç nişanlı tatlı tatlı konuşuyorlar, istikbale aid projeler yapıyorlar. Genç kız hülyalar içinde dalgın ; erkek daha maddi :

— Ayda iki yüz elli lira kazanıyorum, bu para sana yetişecek mi?.

— Elbet yetişir. Amma sen ne yapacaksın?.

★

Yeni yapılan apartımanlarda

— Sizin çocuk ağladığı zaman annesi ninni söylemez mi?

— Eskiden söylerdi amma burada komşular : "Aman biz razıyız, anası ninni söylemesin de çocuk istediği kadar ağlasın !" dediler; artık söylemiyor.

Münafık

(Süfyan-ı Sevri) cenazesinde bulunduğu birinin namazı kılındıktan sonra, cemaatten bir kaç kişi ölü için "Çok iyi adam idi. Kendisinden hoşnut olmıyan kimse yoktu" demeleriyle Süfyan :

— Münafık olduğunu evvelden bana neye haber vermediniz, dedi, nafile cenaze namazına gelmezdim. Herkesi hoşnut etmek için mutlaka münafık olmak lâzımdır !

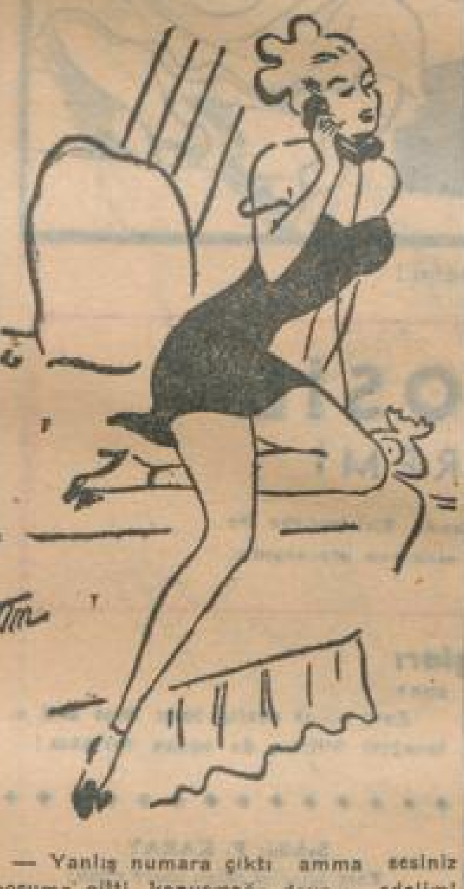

— Yanlış numara çıktı amma sesiniz hoşuma gitti, konuşmağa devam edelim!

"İsviçre" karikatürü

◆ ◆ ◆

İfrat gelişmeler

Hastalığın çaresi - Penisilin
Midenin eksikliği - Pepsin
Şampanyalar - Gelsin
Paralar - Yensin
«Halk mı, bırak» - Söylensin
Velinimet - Sevinsin
Dişi kedi - Gerinsin
«Meşgulüm kabul edemem» - Keyifsin

FENA HUYLARDAN :

At sineği

— Nereye böyle?

— Şurada bir işim var.

— Ne işi?

— Hiç.. Ev için birşey alacağım da...

— Köprüye doğru gidiyorsan beraber yürürüz.

— Hayır, şu yoldan gideceğim.

— Ziyanı yok, oradan dolaşırım.

— ... Fakat, önce başka bir yere uğrayacağım.

— Gazeteye mi? Şimdi baktım, Ali gelmemişti.

— Ben Aliyi aramıyorum.

— Ha, Veliyi göreceksen nafile zahmet etme. Demin otomobille geçti.

— Veli ile işim yok.

— Anladım : Kitapçıya gideceksin.

— Bugünlerde kitap, filân okumuyorum.

— İyi ediyorsun... Gel seninle parka gidelim.

— Gidemem.

— Peki, peki, kızma. En iyisi birer kadeh bira atmak... Ne buyurulur?

— İçmem.

— Ama bilsen bu gazinodaki öyle tazesi ki...

— İçmem.

— Hele şu kadına bak! Ne boy, ne bos... Yürü, arkasından gidelim.

— Yapamam. Allaha ısmarladık.

— Selâmetle... Sonra bara gideceksen ben de geleyim.

— Hayır.

— Öyleyse bizim pastacıda beklerim.

— Gelemem. Bana müsaade..

— Güle güle! Ha, sinemaya gitmiyelim mi? Film pek güzelmiş, tam saati !

— Sen git.

— Yalnız gitmeği sevmem de...

— Elbette birini bulursun. Bonsuvar !

— Bonsuvar! Yarın idarehanede misin?

— Ben gazeteye pek uğramam. Birbirimizi elbette bir yerde buluruz ! Eyvallah.

— Saadetle... İbrahime rasgelirsen söyle, ben tünele doğru yürüyorum.

— Olur.

— Dur, dur biraz, söylemeği unuttum : Yarın ava gidiyoruz, gelir misin?

— Hayır.

— Sen bilirsin, eğlenirdik de...

— Avdan hoşlanmam.

— Sen avlanma, gez, dolaş, piknik yap !

— Canım istemiyor.

— Ben sana kuş gönderirim öyle ise...

— Olur, mersi !

— Tarlakuşu mu seversin, bıldırcın mı?

— Hangisi olursa... Olmasa da olur.

— Eh, Allaha ısmarladık... (Biraz yürür, koşarak döner) Soramadım, kuşları eve mi göndereyim, yoksa idarehaneye mi?

— Can kurtaran yok mu?!

— A! Ne oluyorsun yahu? Çıldırdın mı? Elâlem bize bakıyor ! (Uzaklaşırken kendi kendisine söyleniz:) Delinin biri bu! Tevekkeli ikide bir kapı dışarı etmiyorlar! Keskin sirke, küpüne zarar !

A. D.

İyi kalpli adam

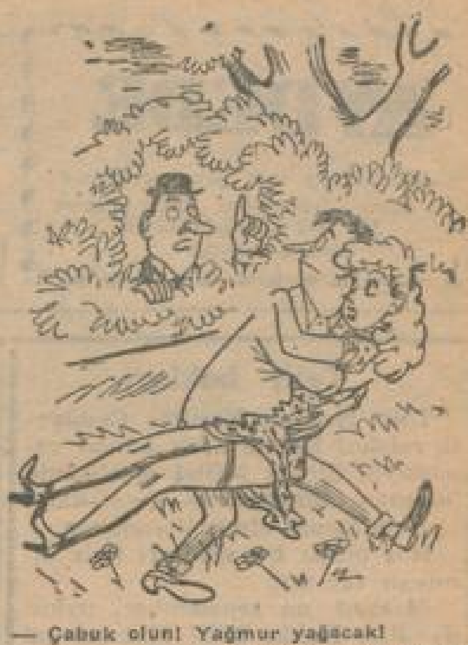

— Çabuk olun! Yağmur yağacak!

"Fransız karikatürü"

◆ ◆ ◆

MANİLER

ALDI C. H. P. Lİ

Sevda benim yâr benim
Altıokum var benim
Yalnız biraz bugünler
İskarpinim dar benim.

ALDI D. P. Lİ

Sürdük Demirkıratı
Geçtik nice sıratı
Bir hamlede fethettik
Sakaryayla Fıratı.

ALDI C. H. P. Lİ

Ayranı içtim tastan
Başım dumanlı yastan
Sorun miting ne demek
Cemil Sait Barlastan.

ALDI D. P. Lİ

Benki Ahmet Çınarım
Çıra gibi yanarım
Elde ahlat ekmeği
Sade suya banarım.

ALDI MEŞHUR YAZAR

Benki Rıfkı Atayım
Kordiplomat Fatayım
Gitti elden Ulus'um
Onsuz nasıl yatayım.

ALDI MÜFRİTLER

Derdini sorana gel
Düşünü yorana gel
Saril Parsa Kaplana
Örsüne Urana gel.

ALDI TEKELİOĞLU

Bülbül isen dalı bil
Kıpti isen falı bil
Kurtyeniği var bunda
Esnaf isen malı bil.

ALDI YENİ KABİNE

Çıplağın şalıyım ben
Garibin dalıyım ben
Üstü "fındık,, döşeli
Ankara balıyım ben.

KARAÇALI

◆ ◆ ◆

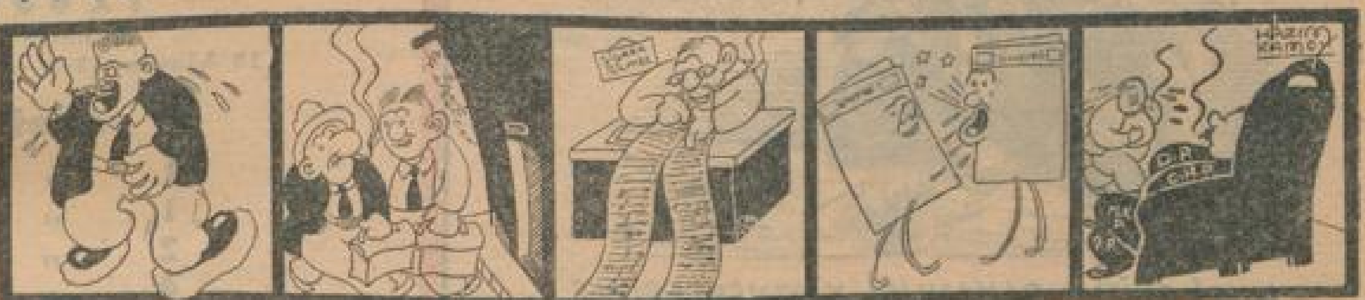

Aylardenberi ilân edilen | Günlerce dedikodusu yapılan | Hakkında uzun uzun yazılar yazılan | Münakaşalara yol açan | Yeni Parti bugünlerde "kurulacak"!

"Gazeteler"

AYDEDE

Koleksiyonları için orta sayfaların da rahat okunmasını temin edecek bir cild idarehanemizce hazırlanmaktadır.

AYDEDE

CUMARTESİ, ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

AYDEDE
Sütunlarında yer bulan
İlânlar
En aşağı 3 gün okunur ve ellerde döner dolaşır.
Hemen paket yapılmaz.

Telif hakları

Telif Hakları Koruma Cemiyeti, reisleri Halide Edib Adıvar vasıtasiyle Büyük Millet Meclisinde bulunan muharrir ve mütefekkirlere müracaat etmiş bulunuyor.

Hoş orada bu sıfatları haiz olmıyan var mı?

Maksad, on senedenberi uykuda olan Hakkı Telif Kanununun artık ele alınarak tahakkuk ettirilmesidir.

Bu kanun çıkınca ortalık gül, gülistan mı kesilecek? Hayır, şimdilik ısırganlar, sarmaşıklar, yaban otları temizlenecek ve memleketin yerli çiçekleri de nesvünema imkânlarını bulacaklardır.

Siyah ve beyaz

Bir düğün merasimi seyreden çocuk anasına sorar :

— Niçin gelinler hep beyazlar giyerler de siyah giymezler?.

— Yavrum, beyaz neşe alâmetidir, siyah da keder, matem...

— Ha, demek onun için güvey siyah giyer !

YOKET

Bit, pire, tahtakurusu, sinek ve benzeri bütün haşaratı öldürür. Tekel bayilerinde yarım litrelik şişesi, şişe depozitosu dahil 125 kuruş fiatla satılmaktadır.

Netice Bir

Sokrata sormuşlar :

— Bir erkek için evlenmek mi iyidir, yoksa bekâr kalmak mı?

Şöyle cevap vermiş :

— İstediği yolu seçmekte serbest bırakın. Nasıl olsa pişman olacaktır.

Süleyman'ın hükmü

"Travaso,, dan

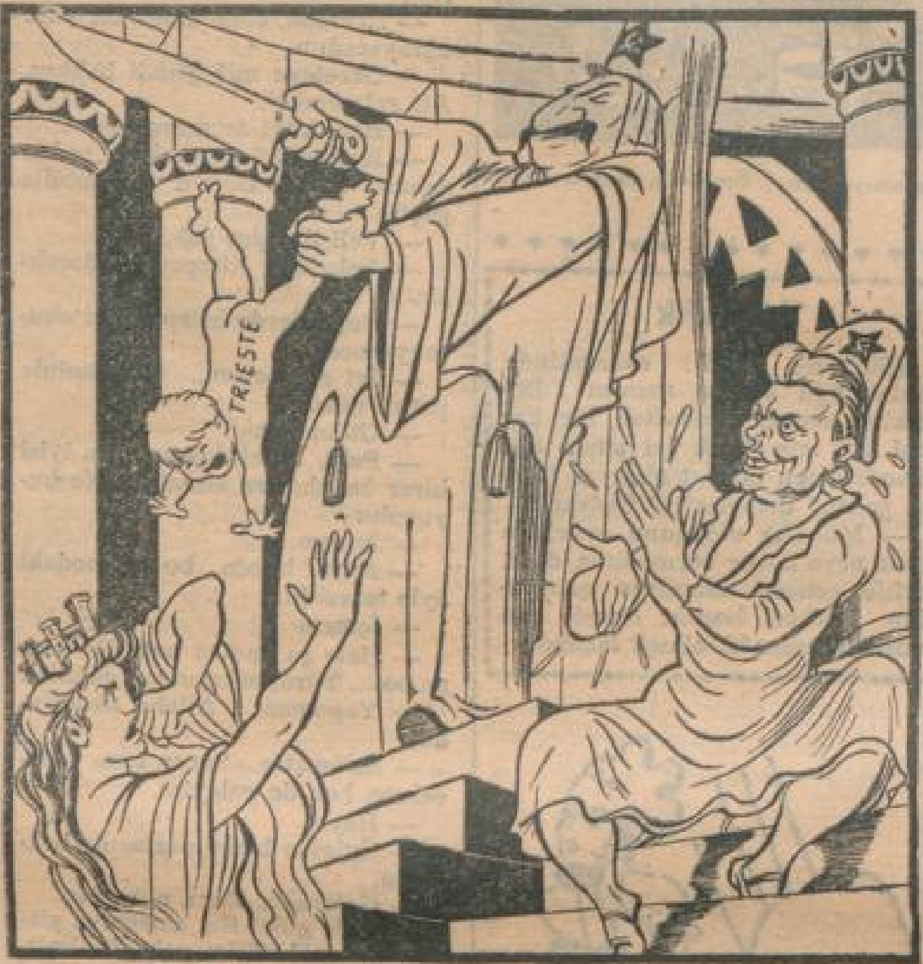

— Bu çocuğu iki parçaya ayıracağım !

DENTOSİL
DİŞ KREMİ

Piyasaya verilmeğe başlandı. Bir tecrübe ile aradığınızı bulduğunuza memnun olacaksınız.

Göz yaşları

Zevce — Deminden beri ağlıyorum da sebebini olsun bir kere sormuyorsun?

Zevç — O suallin bana kaça mal olacağını bilirim de ondan sormam !

İdeal Bir Diş Macunu
ULTRAMİN
Dişleri Çürümekten Korur

Ağız ile kuyruk

Kendisine hücum eden bir köpeği kazmasının ağzıyle öldüren bir köylüye hâkim der ki :

— Köpeğe kazmanın sapıyle vurmalıydın...

— Doğru amma köpek beni kuyruğunun ucuyla ısırmamıştı !

DİKKAT

Gazetemize gelen yazı ve karikatürler, neşredilsin edilmesin geriye verilmez.

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5	Lira
»	Memleket dışı	12	»
1 Senelik	Memleket içi	14	»
»	Memleket dışı	21	»

◆ ◆ ◆

ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ

◆ ◆ ◆

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Z. Çakkoğlu
İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği Yer:
Murat KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı Yer: TAN Matbaası

◆ ◆ ◆

VİCTOR HUGO
RUY BLAS
Manzum olarak çeviren :
SABRİ ESAT SİYAVUŞGİL

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARINDAN

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINEVLERİYLE BÜTÜN KİTAPÇILARDA 130 KURUŞ FİYATLA SATILMAKTADIR.

TÜRK TİCARET BANKASI
Yüzde 3 1/2 faizli
TASARRUF HESAPLARI **1948 ikramiye plânı**
12000 liralık
İkramiye ilâve edilmiştir.
10 Ağustos 1948 çekilişindeki ikramiyeler :

1	adet	6000	lira
1	"	3000	"
1	"	2000	"
2	"	1000	"
4	"	500	"
30	"	100	"

Gişelerimiz istenen izahatı vermeğe amadedir.